

Izhaja poljubno najmanj štirikrat na leto. Posamezne številke 2 kroni, za inozemstvo 3 krome. V „Zvezi“ združena gasilna društva dobivajo po en odtis „Gasilca“ brezplačno. Urednik FRAN BARLE v Ljubljani.

GASILEC

Cene enkratnim oglasom:

Cela stran 1200 kron.,

 $\frac{1}{2}$ strani 600 kron., $\frac{1}{4}$ strani300 kron., $\frac{1}{8}$ strani 150 kron. $\frac{1}{12}$ strani 100 kron., $\frac{1}{24}$ strani 50 kron.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

V Ljubljani, dne 2. julija 1921.

Predsedstvene vesti.

1.

Zborovanje v Žalcu.

a) Odhod v Žalec.

Kakor smo objavili v zadnjem »Gasilcu« ima Jugoslovanska gasilska zveza dne 9. julija t. l. odborovo sejo in dne 10. julija t. l. redni občni zbor v Žalcu. Odborniki JGZ morajo biti v soboto, dne 9. julija t. l. ob 16. uri v Žalcu; župni načelniki, delegati društev, pregledovalci računov in vsi ostali udeleženci pa v nedeljo, dne 10. julija t. l. ob 8. uri 32 min. Odbor se odpelje iz Ljubljane v soboto ob 12. uri 6 min., pride ob 14. uri 40 min. v Celje in ob 16. uri v Žalec; ostali udeleženci se odpeljejo v nedeljo ob 5. uri 18 min. iz Ljubljane, so ob 7. uri 46 min. v Celju in ob 8. uri 32 min. v Žalcu. Od severa gre vlak ob 5. uri 30 min. iz Maribora, je ob 7. uri 30 min. v Celju in ob 8. uri 32 min. v Žalcu. Odhod iz Žalca v nedeljo ob 18. uri 18 min.

b) Prenočišče.

Tovariši, ki pridejo v soboto v Žalec, naj to pravčasno naznanijo gasilnemu društvu v Žalcu, da jim preskrbi prenočišče.

c) Obedi.

Posamezni gasilci in društva, ki se udeležijo skupnih obedov, naj število udeležencev na obedih vsaj do 6. julija t. l. naznanijo gasilnemu društvu v Žalcu.

č) Oprava.

Za vse udeležence na zletu v Žalec je določen slavnostni kroj, čepica brez sekirice.

d) Spored v Žalcu (10. julija 1921).

1. Sprejem gostov pri jutranjih vlakih.
2. Ob 9. uri maša na prostem.
3. Sprevod po trgu.
4. Ob 10. uri slavnostno zborovanje žalskega gasilnega društva.
5. Ob pol 11. uri občni zbor JGZ.
6. Obedi.
7. Ljudska veselica v kalilnicah delniške pivovarne v Žalcu.

2.

Podeljevanje podpor.

Deželna vlada za Slovenijo, poverjeništvu za notranje zadeve, je z razpisom z dne 19. aprila 1921, št. 8863, sporočila predsedstva Jugoslovanske gasilske zveze, da podeljevanje podpor iz 2%nega gasilskega sklada za letos izostane, ker so sredstva tega sklada za letošnje leto izčrpana. Deželna vlada je doslej sprejete doneske založila za gasilski vežbovnik in podelila je le onim gasil-

nim društvom podporo, katerim so bili porušeni gasilski domovi ali hramovi po viharjih in drugih nezgodah. Prošnje za podporo iz enoodstotnega gasilskega sklada je slejkoprej vlagati po § 11. naredbe, katero smo objavili v 1. številki letošnjega »Gasilca«.

3.

Nova poština.

Gasilna društva in gasilske župe opozarjamo, da so od 16. aprila 1921 naprej veljavne samo one poštnne znamke, ki imajo sliko regenta Aleksandra ali kralja Petra. Za pisma, frankirana z drugimi znamkami, mora JGZ plačati dvojno pristojbino kazni. Opozarjamo na nove poštnne pristojbine, od 1. maja 1921 dalje, in sicer znaša poština za pisma 2 K (50 par), za dopisnice 1 K (25 par). Prašanjem na JGZ je priložiti znamko za 2 K.

4.

Gasilske potrebščine.

Nekatera gasilna društva naročajo pri predsedstvu JGZ vsakovrstne stvari, kakor da bi imelo predsedstvo zalogo vseh gasilskih potrebščin. Se društva, ki naročajo zapisnike za odborove seje, blagajniške knjige, toliko in toliko gasilskih čepic, toliko in toliko čelad, toliko in toliko leg papirja itd. Opozarjamo, da predsedstvo JGZ nima nikakih zalog gasilskih potrebščin, razen vežbovnička, enotnih pravil za gasilna društva, gasilskih znamk in »Naše pesmi«. E. Gangl. Rače volje pa posredujemo med društvi in trgovci, ki inserirajo svoje blago v »Gasilcu«.

5.

Znižana vožnja v Žalec.

Vsi gasilci v kroju, ki se udeležijo občnega zbora »Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana« dne 10. julija t. l. in 40letnice gasilnega društva v Žalcu, se vozijo za polovično ceno poštne vlaka v III. razredu na vseh progah državne in južne železnice v Sloveniji in Hrvatski. Za izkaznico služi vsakemu gasilcu legitimacija svojega gasilnega društva, ki potrjuje, da se gasilec res pelje na občni zbor JGZ v Žalec. Cel vozni listek velja tudi za povratek iz Žalca. Legitimacije je v Žalcu predložiti predsedstvu JGZ, da potrdi, da se je lastnik legitimacije res udeležil občnega zbora v Žalcu. Vozni listki južne železnice so veljavni od 9. do 11. julija, vozni listki državne železnice pa celo od 7. do 13. julija. Vozne listke in legitimacije je treba dobro shraniti, ker so veljavni za vožnjo nazaj.

6.

Občni zbor JGZ v Žalcu.

Gasilna društva združena v JGZ vabimo, da se občnega zbora v Žalcu dne 10. julija t. l. in 40letnice žalskega gasilnega društva vdeležijo v čimvečjem številu, ker je to

prvi večji manifestacijski nastop slovenskega gasilstva na bivšem Spodnjem Štajerskem. Dnevni red zborovanja smo objavili v »Gasilcu« z dne 9 aprila t. l.

Pripominjamo, da ima poštni vlak, ki pelje ob 5.15 iz Ljubljane, kakor tudi oni, ki pelje ob 5.30 iz Maribora, direktno zvezo z Žalcem, ravnotako ima zvezo vlak, ki pelje ob 18.18 iz Žalca, na obe strani.

7.

Gasilska oprava in orodje.

a) **Tov. Pavel Košenina**, član gasilnega društva v Gomilskem prodaja gasilski voz za moštvo. Voz ima 14 sedežev, s sedeži na sredi voza, je nov in nerabljen. Cena 12.000 K.

b) **Gasilski rog** ima naprodaj gasilno društvo v Stožicah pri Ljubljani. Cena po dogovoru. Pojasnila daje društveni tajnik.

† Ivan Kramer in Anton Haller.

Ivan Kramer.

Tebe ni —
a, duh tvoj živ!

Osode poln je bil dan 11 april 1921 za trboveljsko gasilno društvo in za gasilstvo sploh. Izdihnil je po dolgi bolezni naš tov. Ivan Kramer, ustanovnik in načelnik gasilnega društva Trbovlje-Hrastnik, odbornik JGZ in odbornik Žalske gasilske župe. Tov. Ivan Kramer, rojen Trbovelčan, užival je ugled in spoštovanje kot trgovec ne samo v domačem kraju, marveč tudi po širši domovini. Nikjer ga ni manjkalo, če je šlo za povzdigo naroda, za moderniziranje in napredovanje. V prvi vrsti je bila tudi njegova zasluga, da se je leta 1887 ustanovilo pristojevoljno gasilno društvo Trbovlje-Hrastnik. Na ustanovnem občnem zboru dne 30. junija 1887 je bil izvoljen za načelnika in od tega leta je vodil društvo nad 30 let.

Leta 1890 se je društvo ločilo od Hrastnika, in nastali sta dve društvi. Leta 1899 se je porodila misel, da se uvede slovensko poveljevanje in tov. Kramer je z vso odločnostjo in neodnehljivostjo dosegel ta uspeh. Naslednjega leta že je plapolala trobojnica na društvenem praporu. Od takrat dalje razvijalo se je društvo pod vodstvom pokojnega načelnika, da se more prištevati k prvim moderno opremljenim gasilnim društvom.

Pozabili pa ne bodemo nikdar, kako impozantno je bilo gledati gasilski zbor, ki je prišel, da počasti na dan pogreba (13. aprila 1921) našega vzglednega gasilca. Enajst gasilnih društev je bilo zastopanih, troje med njimi korporativno z dvema društvenima praporoma, na čelu zbora naš starosta tov. Barle ter podstarosta in župni načelnik tovariš dr. Bergman, ki sta se na grobu z ginljivimi besedami poslovila od pokojnika. Zadnjič je zatrobil društveni trobentač »Na pomoč!«; prapori so se povesnili, marsikateremu gasilcu se je zrosilo oko in iz src je ihtelo: »Za človekoljubje se hočemo žrtvovati, po vzgledu naših zaslužnih mož!«

Fr. G.

Anton Haller.

Posavsko gasilsko župo je v mesecu aprilu t. l. zapustil mož, ki je organiziral v okraju vsa gasilna društva. Delal je noč in dan za napredek gasilstva, za močno organizacijo.

Dne 13. aprila 1921 se je čutil načelnik Posavske gasilske župe tovariš Anton Haller obveznega spremiti veležaluznega tovariša Ivana Kramerja v Trbovljah k večnemu počitku. Vrnivši se v Brežice, ga zadene pri izstopu iz vlaka smrtna nesreča; — padel je tako nesrečno, da je obležal nezavesten in v četrh ure (ob 22. uri) je izdihnil

v navzočnosti dobrih prijateljev svojo blago, zvesto, narodno dušo. Zadnja ura mu je bila lahka; zaspal je mirno brez trpljenja.

Mislil, da je med slovenskimi gasilci malo mož, ki bi ne poznali Hallerja osebno, ki bi ne poznali njegovega dela v povzdigo gasilstva. V gasilstvo je zasejal pšenico, iztrebil je luliko. Izguba za Posavsko župo je velika, kajti Hallerjevega naslednika ne bomo kmalu našli. Hallerju ni bilo nobeno zborovanje, nobena prireditvev, nobeden požar predaleč, da bi se ga ne bil vdeležil. Zbal se ni napora, ne truda, ne stroškov, vse mu je bilo sveto, samo da je zamogel nekaj storiti v korist gasilstvu. Iz njegovih ust se je vedno slišal klic »na pomoč«, ki je bil njemu najsvejši. Kot ustanovnik Posavske gasilske župe je spravil Haller vsa društva v eno močno organizacijo, v Posavsko gasilsko župo. Njegovo delo je vsak poznal in visoko cenil. Ni bil eden izmed tistih, ki hrepenijo po časti, želeli si je samo močno, dobro organizirano gasilstvo.

Kako priljubljen je bil Haller, je pokazal njegov pogreb. Vsa društva Posavske gasilske župe so bila močno zastopana; za njegovo krsto je korakalo nad 100 tovarišev v kroju, na čelu pa godba krškega gasilnega društva; spremljali so ga vsi uradniki brežiških uradov in mnogo meščanov, kljub slabemu vremenu, k večnemu počitku. Pevski zbor pod vodstvom g. učitelja Supana mu je zapel »Vigred se povrne« in »Gozdnič je že zelen«. Na grobu se je poslovil od pokojnika njegov prijatelj in tov. Omersa, ki je v jednatih besedah označil njegovo delovanje, pridnost in zvestobo gasilskemu stremljenju.

Lahka naj ti bode, dragi tovariš Haller, zemlja slovenska, počivaj mirno, nam pa ostaneš vedno v spominu!

L. T.

Carina na gasilske predmete.

Minister za finance je izdal dne 28. maja 1921, C br. 25.873, odločbo, s katero se gasilna društva oproščajo carine na predmete, ki jih uvažajo za svojo izključno potrebo. Odločba je objavljena v Uradnem listu deželne vlade za Slovenijo z dne 9. junija 1921, števil. 62, in se glasi doslovno tako-le:

Gospodarsko-finančni komitet ministrov je sklenil v seji dne 13. maja 1921, C br. 25.873, da se gasilna društva oproščajo plačevanja carine in ostalih taks na predmete, ki jih uvažajo za svojo izključno potrebo in zaradi uspešnejšega opravljanja svoje službe. Zato predpisujem na podstavi člena 273. carinskega zakona to-le:

Vsa lokalna in samoupravna gasilna društva, ki žele ukoriščati to ugodnost, naj se obračajo na generalno direkcijo carin s prošnjo za oprostitev, za vsak konkretni primer potrebe. V prošnji mora biti označena količina predmetov, ki so nujno potrebni in ki morajo biti priloženi v seznamku.

Prošnji je treba priložiti:

1.) potrdilo pristojnega političnega oblastva, ki mora navajati: a) od kdaj deluje dotično društvo; b) koliko ima aktivnih članov;

2.) potrdilo V. oddelka ministrstva za trgovino in industrijo o tem, da se predmeti, za katere se zahteva oprostitev, sploh ne izdelujejo v naši državi, ali da se ne izdelujejo v zadostni količini.

V Beogradu, dne 28. maja 1921.

C br. 25.873.

Minister za finance:

dr. K. Kumanudi s. r.

Ognjen boj.

(Janko Hojan.)

(Dalje.)

Kakorhitro je poveljnik zadostno poučen o celi situaciji, tedaj bo zapovedal napad, ki bo ali direktnen (ofenziven) ali pa indirektnen (defenziven). Direktni ali neposredni napad napravimo tedaj, če ogenj še ni zavzel velike razsežnosti in ga je še mogoče z razpoložljivimi sredstvi zadušiti. Ako se je pa pred našim dohodom ogenj razširil že tako, da nam ga ni mogoče več neposredno ukrotiti, tedaj se moramo zadovoljiti le z obrambo in vreči moramo svoje moči le na zavarovanje sosednih poslopij ter ogenj od vseh strani omejevati.

Vešč poveljnik bo urno spoznal celo situacijo in takoj zaukazal delo. Kakor že omenjeno, je treba začeti najprej z rešilno akcijo ljudi in živali, ako so v nevarnosti. Če so ljudje in živali izven nevarnosti, začeti je treba takoj boj z ognjem. Razpostaviti moramo najprej potrebno orodje in pa moštvo, s katerim nameravamo napasti ogenj. Paziti pa moramo na to, da ne poženemo vse hkrati v boj, ako ni skrajne potrebe za to; kajti sicer se nam lahko dogodi, da nam zmanjka orodja in moštva ravno v trenutku in tam, kjer in kadar bi ga najbolj potrebovali. Držimo se oraj vedno načela, da delujemo le s tolikimi močmi likrati, kolikor jih res neobhodno potrebujemo.

Ognju se moramo čim najbolj približati in ga krotiti. Posebno pazljivost pa moramo obračati tudi na postavitev brizgalen in napeljavo cevi. Brizgalna mora stati vedno vodoravno in na takem mestu, da lahko nemoteno deluje ves čas požara. Ne sme biti preblizu, pa tudi ne predaleč od ognja. Ako jo postavimo preblizu ognja, pride lahko sama kakor tudi pri njej delujoče moštvo v nevarnost, ker pada opeka in tramovje raz gorečega poslopja. Če pa jo postavimo predaleč od ognja, nima vodni curek nikake moči. Ravno tako moramo paziti, da ne zastavimo z brizgalno ali drugim orodjem poti, kar bi zabranjevalo uren dohod in odhod na požarišče. Brizgalna mora biti obrnjena v smeri vode in ne predaleč od nje. Istotako ne smemo postavljati brizgalne za brizgalno, kajti sicer moči zadnja brizgalna moštvo prve brizgalne. Pri tej priliki opozarjam na to, naj se nikar ne postavlja v delo več brizgalen hkrati, ako ni na razpolago dovolj vode, in če sploh ni potrebe; kajti pripeti se nam lahko, da nam polde voda ravno v trenutku, ko bi jo najbolj potrebovali. V takih slučajih naj se deluje vedno le z eno brizgalno in naj se skuša ogenj omejiti raje z drugim orodjem. Razumljivo je, da moramo cevi napeljati po najbližji poti do vode, vendar tako, da ne delajo preostrih ovinkov ali zavojev. Imeti pa moramo na razpolago vedno nekaj rezervnih cevi, da delujoče cevi lahko podaljšamo ali zamenjamo. Cevem postavimo vedno varuhe, da jih čuvajo in takoj naznanijo, ako kak del cevi odpove. Svetovati bi bilo, da nataknejo gasilna društva na cevi po par odrezkov porabnih starih cevi, da lahko z njimi takoj zamaše luknjo, ki bi morda nastala na ceveh med dovajanjem vode. To je veliko uspešnejše sredstvo, kakor pa vlagati nastalo odprtino s kamenjem, deskami ali cunjami. Moštvo se mora varovati premočenja, kajti sicer si lahko nakoplje pogubonosno bolezen.

Ako deluje pri ognju več brizgalen, morajo biti pravilno razpostavljene. Nikakor ne smejo biti preblizu druga drugi, da se ne ovirajo med seboj. Ravnotako ne smejo delovati vse od ene strani, kajti drugače se lahko ogenj nemoteno širi na drugo stran. Če jih toraj že razpostavimo več, moramo jih razpostaviti tako, da napadamo z njimi ogenj od vseh strani in ne le samo od ene. Poveljnik delujoče brizgalne še mora postaviti med ogenj in brizgalno, da vse vidi in lahko ukrene, kar bi bilo potrebno.

Kakorhitro kake stvari ne rabimo več ali nam odpove, jo moramo takoj odstraniti, da nam ne dela napotja.

Ako dosepejo k požaru sosedna gasilna društva, morajo se takoj javiti pri poslujočem poveljniku ter mu naznaniti število mož in orodja.

Poveljnik jim nato, če je potrebna tudi njihova pomoč, odkaže prostor in delo, katerega morajo brezpogojno prevzeti. Male ročne, hišne ali noseče brizgalne uporabimo za gašenje letečega ognja (otrinkov) ter jih razpostavimo s stražo vred na najbolj ogrožena mesta. Kolikor moštva in orodja ne rabimo, držati ga moramo v rezervi, da lahko z njim zamenjamo utrujeno in opešano moštvo kakor tudi orodje. Ako je treba vodo donášati v brizgalno, moramo paziti tudi na to, da imamo na razpolago vedno dovolj ljudi, kateri donášajo vodo, ker nam sicer brizgalna ne deluje redno. K temu delu pritegnemo lahko tudi ženske moči in sploh vse one, ki mislijo na požarišču prodajati le zijala in smatrajo ogenj le za nekako zabavo. Odločevati ima tu poveljnik, kateri nikakor ne sme dopuščati vmešavanje tujih oseb. On je odgovoren za dober izid boja in zato mora zavzemati vedno in proti vsem poveljujoče mesto. On mora organizirati cel napad tako, da izidejo gasilci iz njega kot zmagovalci.

Ogenj moramo skušati napasti vedno na tak način, da ga udušimo že v kali ali pa ga vsaj na najbolj kočljivih točkah zastražimo tako, da mu preprečimo vsako nadaljnje širjenje. Napasti ga moramo vedno vsaj z iste višine, v kateri leži njegovo glavno ognjišče. Gasilec s cevjo naj zavzame, če le mogoče, vedno tako stališče, da jasno vidi, kam pada voden curek in s kakim učinkom deluje. Ta prostor naj bo višji ali vsaj v isti višini kot je glavno požarno ognjišče; kajti edino z od zgoraj dol padajočim ali vsaj vodoravnim vodenim curkom moremo pričakovati ugodnega uspeha. Krivi vodeni curek ne škoduje ognju veliko in zato je bolje, da se ga ne poslužujemo drugače, ako ni res skrajne potrebe za to. Z vodo se je treba ognju kar najbolj približati, da je curek močnejši in izdatnejše deluje. Ako gasimo iz daljave ali s krivim curkom, se voda poizgubi in razprši ter ogenj le povspešuje, mesto da bi ga gasila. Ravnotako moramo paziti, da namerimo curek vedno le na eno določeno mesto in ne brizgamo vode zdaj sem zdaj tja, ne da bi pogasili preje ene stvari. Gasiti moramo vedno od zgoraj dol in od zadaj notri, ker se če tako postopamo, smo lahko prepričani, da se ne poizgubi voda brez uspeha, kajti ona teče na ogenj in v ogenj. Gasiti ne smemo niti plamena, pa tudi prevelike žerjavice ne, ker tudi tu se poizgubi voda brez uspeha. Ako le mogoče, primemo ogenj od strani, kajti s tem mu lahko odrežemo pot in obvarujemo sosednja poslopja. Zpomnimo si, da malo koristimo, ako pogasimo par žarečih tramov, pri tem pa puščamo ogenj, da se nemotoma širi na sosedna poslopja. Kar gori in vemo, da bo pogorelo kljub naši intervenciji, to pustimo zaenkrat v miru in rešimo preje to, kar še ne gori. Predvsem moramo oblivati ona mesta, katera so v neposredni bližini ognja ter jih ogenj lahko vsak čas objame. Proti vetru ni dobro gasiti, ker v tem slučaju ne more gasilec ničesar razlikovati. Vodnega curka ne smemo brez potrebe spuščati v šipe ali druge razdrobljive predmete. Ako je potrebno, moramo, predno dosepe ogenj do njih, izprazniti ogrožene prostore ali pa jih vsaj neprestano oblivati z vodo, da se jih ogenj tako hitro ne polasti.

Gasilec, ki je deloval že v večjih ognjenih bojih, si bo znal in vedel pomagati v vseh ozirih; a to, kar smo se pogovorili zdaj, mora znati in vedeti vsak gasilec, predno se poda prvič v boj z ognjem. V boju bo spoznal, da se nismo zdaj pogovorili nič preveč, in da je še tisoč in tisoč stvari, ki bi jih bilo treba nerestano razpravljati v gasilnih društvih. Zato pozivam vodstva gasilnih društev, naj skličejo večkrat svoje člane k sestankom in naj jim skušajo razložiti ter pojasniti to in ono stvar; kajti edino le s takim početjem bodo vzdržala življenje

in zanimanje v društvu ter si zagotovila zanesljivo in nepremagljivo vojsko, s katero bodo lahko zmagovito izvojevala vsak ognjen boj.

Kakor pa je neobhodno potrebno, da odrinemo vsestransko pripravljeni in po gotovem načrtu na ognjeno bojišče, in kakor je naša dolžnost, da se vzorno in po navodilih zadržimo v boju, tako je tudi nujno potrebno, da vzdržimo red in po gotovem načrtu zapuščamo bojišče, ko smo enkrat izvojevali zmago in dokončali delo.

Jako slab vtis napravi ono gasilno društvo, čigar člani delujejo popolnoma samovoljno, brez skupnega vodstva in povelja. Člani takega društva prihajajo v boj zdaj eden zdaj drugi, delajo ravno, kar se komu poljubi in dokler hočejo, požarišče zapuščajo zopet po svoji volji, kadar se pač komu zljubi. In tako se neštetokrat zgodi, da po končanem boju ni gasilca na pogorišču, ki bi pospravil vsaj gasilsko orodje in ga odpremil v gasilski dom. Sam sem doživel slične slučaje. Obiskal sem pogorišče čez teden, štirinajst dni in v svojo žalost opazil še vedno gasilske predmete razstavljene in razmetane po pogorišču ravno tako, kakor so bili ob času ognja.

Tako ravnanje je vse graje in obsodbe vredno in vodstvo takega gasilnega društva bi morale poklicati oblasti takoj na odgovor ter ga odstraniti in prisiliti k temu, da poravnava vso škodo, ki jo je utrpelo gasilsko orodje vsled njegove malomarnosti. Tako gospodarstvo z gasilskim orodjem stoji pod vsako kritiko in ni čuda, ako ljudstvo ne more imeti zaupanja v gasilno društvo, katero na tak način ravna s poverjenim mu javnim imetjem. Radoveden sem le, kaj bi napravilo tako gasilno društvo, ki pušča teden, štirinajst dni svoje orodje na pogorišču, v slučaju novega požara? Ali bi šele tedaj dirjali člani na staro pogorišče po orodje? No, v tem slučaju se mi zdi, da bi bilo pač najbolje, ako se taki gasilci sploh ne prikažejo na svetlo, kajti take javne sramote ne bi mogel po mojem mnenju prenesti najmalomarnější in najzanimakernejši gasilec.

Tovariško opozarjam vsa vodstva gasilnih društev, naj bodo vendar na mestu vsaj v tem oziru in naj ne izpostavljajo opravičenemu javnemu zasmehovanju sebe in celotne gasilske organizacije.

Kakor veljaj načelo, da se ob priliki alarma zbero vsi gasilci v gasilskem domu in pod skupnim vodstvom odrinejo k ognju, tako veljaj tudi načelo, da se po končanem ognju zbero vsi gasilci na pogorišču in pod skupnim vodstvom zopet odidejo domov.

Poveljnikova dolžnost je, da se posluži vseh sredstev, da s svojo četo v redu pride in tudi v redu odide. Njegova naloga je, da vzdrži najvzornejši red med svojim moštvom, dokler je v službi. Poveljnik mora paziti zlasti tudi na to, da je moštvo, dokler je v službi, popolnoma trezno in brez vsakih alkoholnih pijač. Kako žalostno je dejstvo, da se vzdržujejo nekatera gasilna društva edino-le na ta način, da pri vsaki priliki napajajo svoje člane. To je tako nizkotno stališče in tako velikanska sramota za moža-gasilca, da ne najdem besede, s katero bi to označil. Dogaja se, da gasilci sploh ne začno gasiti, dokler nimajo vedra obojne pijače pri sebi. Najpreje se morajo do nezavesti opijaniti, potem so šele voljni prijeti gasilsko orodje v roko. Drugi zopet mislijo, da morajo med gašenjem imeti vedno steklenico alkohola pri sebi, ako hočejo uspešno delovati. Tretji zopet menijo, da morajo po končanem delu zmago dobro zapiti, kajti sicer ne vedo, da je gorelo in kdaj je gorelo.

Kako pogubonosno in sramotno je eno in drugo za moše — prave gasilce, mi ni treba poudarjati. In da pri taki četi ni mogoče iskati reda in discipline, mi istotako ni treba omenjati. To ni nikdar četa gasilcev, ampak četa pijancev in požeruhov. Takih gasilcev si ljudstvo ne želi in raje vidi, da se taki inaki ne prikažejo nikdar k ognju, ker s svojim delovanjem povzročajo edino le škodo in prav nobene koristi.

Ker pa ljudstvo po slabem vzgledu manjšine sodi običajno tudi večino, zato je neobhodno potrebno, da se slične slabosti v gasilnih društvih korenito iztrebijo. Vodstva gasilnih društev, žup in zveze morajo stremeti pred vsem za tem, da se gasilna društva, kjer vladajo take razmere, takoj prenovijo in pridejo v roke res pravemu in zanesljivemu gasilskemu vodstvu. Red mora vladati povsod, kajti le potem je dana možnost življenja, zaupanja in vsestranskega razvoja.

Kakor hitro je toraj gasilska četa dovršila svoje delo pri ognju, je dolžnost prisotnega poveljnika, da dá znamenje pokoja. Gasilci prenehajo z delom, se zbero pred svojim orodjem, in poročajo pregledajočemu poveljniku o svojem delovanju ter o svojem kakor tudi o stanju orodja.

Ko prejme poveljnik poročila posameznih skupin in se prepriča o točnosti napovedb, odredi nadaljne korake. Orodje, ki je odpovedalo ali postalo med gašenjem nepotrebno, bo zaukazal že med požarom odložiti na za odhod določeni prostor. Na ta prostor bo dal zdaj, po končanem delu, pospraviti tudi ostalo orodje. Takoj na tem mestu bo orodje pregledal in ugotovil, če ga morda kaj ne manjka.

Nato bo z gasilci pregledal pogorišče, da se tako prepriča, jeli odstranjena vsaka nevarnost bodisi v tem ali onem oziru. Nevarne dele tramovja, zidovja itd. bo zapovedal podreti ali vsaj podpreti tako, da bo izključena vsaka nevarnost.

Ako uvidi potrebo, da pusti na pogorišču gasilsko stražo, bo določil orodje in moštvo, ki bo to stražo izvrševalo. Za stražo bo odločil vedno ono moštvo, ki je stalo med požarom v rezervi ali ono, ki je med požarom najmanj delovalo in je toraj dovolj spočito, da bo moglo vestno vršiti stražno službo. V slučaju, da mora straža ostati dalje časa na pogorišču, jo je treba večkrat menjati, zlasti v mrzlem zimskem času, da se jo tako obvaruje pred morebitnim prehlajenjem.

Ko je poveljnik z gasilci pregledal pogorišče ter odstranil vsako nevarnost na njem in v potrebi razpostavil določeno stražo, bo zapovedal, ako je le količkaj mogoče, takoj na pogorišču osnažiti orodje in ga tako pripraviti za morebitni zopetni požar. Očiščeno in pripravljeno orodje bo zaukazal nato naložiti na vozove in jih pripraviti za odhod. Brž ko je to delo izvršeno, dal bo poveljnik znamenje za odhod in gasilci bodo zdaj v istem redu odrinili proti domu, kakor so prišli k požaru.

Ob tej priliki opozarjam poveljnike, naj nikdar ne dajo preje znamenja za odhod, dokler niso vsi gasilci do zadnjega moža gotovi na svojih mestih; gasilci pa naj vledajo, da se ne obirajo brez potrebe na pogorišču, ampak da so čimpreje pripravljene za odhod. Smešno in žalostno obenem je, ako začno gasilci leteti in skakati na vozove šele tedaj, ko so se začeli vozovi pomikati že dalje. To rodi le vročo kri in prepire, zato mora poveljnik naziti, da se kaj takega ne dogaja.

Ko dospe gasilno društvo pred svoj dom, zaukaže poveljnik spraviti orodje na določeno mesto in ga pripraviti za nove slučaje, nato pa pusti nastopiti moštvo, ga vpiše v službeno knjigo in sprejema poročila od njega. Šele potem, ko je vse to urejeno, bo poveljnik odpustil moštvo domov in mu eventualno priznal kako okrenčilo.

Marsikateremu tovarišu se morda dozdeva tako ravnanje prestrogo in predalekosežno, a to ni res! Za ono gasilno društvo, ki razume in goji red, to vse ni nič novega in prav nič težkega. Treba je le resne volje in pravega gasilskega značaja, pa ni tako sitne in težavne stvari, da bi je vzorno gasilno društvo sijajno ne izvedlo. Tovariši, na delo in videli bode, da pojde!

„Naročajte in širite naš list“.

Gasilske obletnice.

Že stari Rimljani so imeli priprave za gašenje nastalega požara. Žal nam nihče ni opisal te priprave in tako vemo samo, da so k požaru na težkih vozičkih vozili vodo v nekakih sodih. Kako so to vodo uporabljali in kako gasili, pa ne vemo. Gotovo niso imeli brizgalnic v tem smislu, kakor jih imamo sedaj; kajti niti srednji vek jih ne pozna, kar bi pa gotovo bilo, ako bi jih imel že stari vek. Že pred kakimi 200 leti so prišli na to, da je treba ljudi, katerim je poverjena naloga gasiti požare, organizirati in tako so nastale skupine, katere so imenovali »gasilske straže« in katerim so dajala predstojništva občin predpise. Niso bila torej društva, ampak skupine meščanov, katere je vodil po svoji previdnosti in razumnosti vsakokratni župan, oziroma občinski odbornik. Šele v letih okrog 1850. so se prvič pojavile skupine, katere so se prostovoljno sestale in prevzele nalogo gašenja. Te skupine so si potem sestavile nekaka pravila, katerih se je moral držati vsakdo, ki je k tej skupini pristopil. Pozneje so dali take predpise oblasti v potrdilo in so nastala društva. Ravnokar popisani razvoj se je izvršil tudi pri našem najstarejšem društvu — pri ljubljanskem.

Ideja prostovoljnega gasilstva je prišla iz Francije in Nemčije. Tam je bilo že v letih okrog 1870. gasilstvo zelo razvito: pri nas pade v iste čase šele začetek gasilstva. Rajni Ljubljčan Franc Doberlet, vsled svojih zaslug za gasilstvo ob svoji 80-letnici imenovan od ljubljanskega občinskega odbora za mestnega občana, se je v teh letih napotil in prepotoval Nemčijo, Francijo in Belgijo in se po polletni odsotnosti vrnil v Ljubljano in tu leta 1870. organiziral prostovoljno gasilno društvo. Kako veselje je imel »oče Doberlet« — to ime mu je dalo gasilstvo — s svojim otrokom! Podpiral je vsako ustanovitev novega društva in jela so se množiti, kajti ljubljanskemu sledi kmalu (1871.) celjsko, laško in društvo v Rogoški Slatini. Vsa ta društva obhajajo letos svojo petdesetletnico. Razume se, da so bila vsa ta društva strogo pod nemškim poveljem in šele prevrat jim je dal, razven celjskemu, slovenski poveljevalni jezik. Od 1871. leta naprej so pa nastajala društva tudi že po deželi. V naši Savinjski dolini najdemo že leta 1878. gasilno društvo v Št. Petru, kateri kraj je bil takrat nekako središče Savinjske doline. Žalec je dobil svoje društvo pravzaprav že leta 1880., toda pravila so bila potrjena oziroma so se od vlade vrnila šele januarja leta 1881., radi tega štejejo to leto za ustanovno leto; žalsko društvo obhaja toraj letos svojo štiridesetletnico. To društvo je zavzemalo v slovenskem pokretu gasilstva najodličnejše mesto, v tem društvu je stekla zibelj slovenskega gasilstva. Največ zaslug ima tu naš starejšina, tov. Josip Širca. Res je, da je deset let poprej, že leta 1878. uvedel tov. Mrher v Doleniivasi pri Ribnici na Kranjskem slovenski poveljevalni jezik, toda samo v svojem in v najbližjih društvih. Žalčani so si upeljali slovenski poveljevalni jezik leta 1888., Širca je izdal prvi vežbovnik, val poslovenjenja je prišel v tek in se privabil leta 1899. do Ljubljane. V tem letu se je ljubljansko društvo popolnoma poslovenilo, do takrat pa je delalo pod mešanim nemško-slovenskim poveljem. Smelo trdim, da ima v tem pogledu žalsko društvo neoprecenljive zasluge, in te zasluge je tudi II. redni občni zbor »Jugoslovanske gasilske zveze, Ljubljana« leta 1920. upošteval in sklenil, da se vrši tretji redni občni zbor zveze o priliki 40-letnice prostovoljnega gasilnega društva v Žalcu. Za Žalec gotovo velika čast, kajti takrat — 10. julija — bode v Žalcu zbran cvet gasilstva, bode zbrano gasilstvo cele Slovenije.

Dr. Bergmann.

Gasilski stih.

(F. B.)

Pogosto slišimo tožbe iz vrst gasilcev, da nimamo slovenskih stihov, s katerimi bi mogli okrašati svoje ga-

silske domove in hramove. Opravičene so tožbe in ta okolnost me je dovedla do tega, da sem nabral nekoliko stihov, ki naj vsaj za silo izpolnijo vrzel. Evo jih!

Požar gasimo, dom branimo!

Brat bratu na pomoč!

Brat bratu na pomoč,
je geslo naše dan in noč!

Pa bodi dan, pa bodi noč,
brat bratu hiti na pomoč!

Kjer kol' nesreča zapreti,
pomagat poštenjak hiti!

Za brata brat, ko kliče rog!
pomagat pojde z nami Bog.

Kier treba pomoči prinašajmo,
a, kdo trpi, — ne prašajmo!

Za brata, brat, a vsi za dom,
naj sije solnce, treska grom!

In bodi dan, in bodi noč,
ko rog nas kliče — na pomoč!

Lu bodi dan, in bodi noč,
kjer treba, teci na pomoč!

Pa grad naj, koča naj gori,
gasit gasilec rad hiti!

Junak se ognja ne boji,
in kjer gori, tam rad gasi!

Požara ne, Boga se le bojimo!
a kjer gori, gasit hitimo!

Požar gasilec rad gasi,
za dom pa srce mu gori!

Nekatere primerne stihe najdemo tudi v nastopni gasilski himni, ki doslej še ni bila objavljena v celoti.

Hej, krepke smo postave,
slovenske, smo krvi,
nosilci olajšave,
nosilci pomoči.

Sovraštva ne gojimo,
poznamo le pomoč,
pomagat prihitimo,
naj dan je — temna noč.

Kdo kliče nas v nesreči,
ne prašamo nikdar,
mi vidimo preteči
in grozni le požar.

Saj v srcih naših klije
ljubezni čut sladak,
naj solnce z' neba sije,
naj grom pretresa zrak.

Ne meč, ne top nasilni,
le sloga, blažen mir,
le lek, ovoi blažilni
in cev je naš panir.

Hej, krepko in veselo
na delo pridnih rok,
ni prazno naše delo
in humbug ni naš krog!

Počival boš obilo,
ko sneg in zelen mah
pokrije ti gomiló,
ko boš pepel in prah.

Le sem, pod to zastavo,
in vzkliknimo rekoč:
»Vse v čast Bogu in slavo
in narodu v pomoč!«

Naši gasilski koračnici so primerni nastopni gasilski stih:

Vsak gasilec zase je junak:
rog odmeria mu korak;
tvrd je, neizprosén narodnjak,
kar ni vsak.
Hajdi na pomoč!
naj bo dan al' noč!
vzel za geslo svoje je možak —
poštenjak.

Primeren stih k znamenju: Nastop v red ali v dvored!

Hej, fantè!
dvigni se!
tromba kliče te.

Društvene in župne vesti.

Vodstvo Gasilske župe Posavske je po smrti tovariša Hallerja prevzel župni podnačelnik tov. Anton Kunej iz Rajhenburga.

Gasilska župa Ljubljanska je imela dne 8. maja t. l. v Ljubljani svoj redni občni zbor. Na občnem zboru je bilo zastopanih nad 30 društev. Župni načelnik poroča, da je nadziral večino društev, kolikor je pač mogel, da je pri nekaterih društvih našel vzoren red, ponekod pa tudi nedostatke, katere so po večini povzročile vojne razmere. Župna vaja se je vršila ena, in sicer za posavska gasilna društva. Tajnikovo in blagajnikovo poročilo je bilo brez ugovora sprejetó. Blagajna izkazuje 133 K stroškov in 960 K prebitka. Pri raznoterostih se je razpravljalo o internih zadevah društev in župe.

Velika gasilska vaja v Št. Vidu. Ljubljanska gasilska župa je imela v nedeljo, dne 29. maja t. l. popoldne veliko gasilsko vaio v Št. Vidu nad Ljubljano, katere se je udeležilo 14 gasilnih društev s svojim orodjem in s 318 člani. Prvi del vaie je imel za supozicijo velik požar v šentviški šoli. Vodo je bilo treba napeljati iz Guncelj v Št. Vid, na daljavo 1600 metrov. Skozi 14 brizgalnic je lila voda na šentviško šolo. Na dano znamenje je bil tok ponovno prekinjen in zopet odprt. Šest trobentačev je drug drugemu dajalo signale, sicer pa ni bilo slišati glasu iz ust gasilcev. Pokazala se je velika spretnost in vzorna disciplina. Še zanimivejši je bil drugi del vaie. Št. Vid je gorel na vseh koncih. Čez par minut po danem znamenju je iz sedmih cevi lila voda po šentvidskih hišah. Vodja gašenja je imel društva kakor na niti, slišati ni bilo drugega kot signale. Zopet krasna disciplina. Po vaji je župni načelnik na znamenje od vseh vetrov zopet zbrane gasilce nagovoril pred šentvidskim kolodvorom. Na stotine ljudstva je z zanimanjem sledilo vajam, ki so prekašale vse doslejne vaje te vrste. Pri tej priliki je izročilo vižmarsko gasilno društvo svojemu načelniku tov. Arharju diplomó v imenovanju častnim članom za njegovo tridesetletno delovanje in vodstvo društva. Po oficijelnem delu se je razvila živahna zabava na vrtu kolodvorske restavracije. Vajo in veselico je vodil tov. Arhar s svojo priznano spretnostjo.

Gasilno društvo v Šmarju pod Ljubljano praznuje dne 2. julija t. l. svojo 40-letnico in vabi k udeležbi.

Gasilno društvo v Gamelnah priredi dne 31. julija t. l. praznovanje svoje 20-letnice. Društva Ljubljanske gasilske župe so naprošena, da to upoštevajo pri svojih prireditvah.

Gasilska župa Ižanska je imela dne 22. maja t. l. svoj redni občni zbor na Igu. Med drugim je bilo sklenjeno: a) da se 12 načelnikov udeleži občnega zbora v Žalcu; b) da se župa razdeli v Ižansko in Grosupeljsko gasilsko župo; c) da se prirede 3 župne vaje; č) da se izposluje ukinitenje veseličnega davka; d) da se izposluje povrnitev stroškov za vožnjo k požarom; e) da vsako društvo župe naroči po en plačan natis »Gasilca«.

Gasilska župa Kozjanska je imela dne 22. maja 1921 v Kozjem ustanovni občni zbor. Za župnega načelnika je bil izvoljen tov. Robert Ivanuš iz Kozjega, za podnačelnika tov. Janez Belina iz Imenega in za tajnika tov. Josip Vrstošek iz Kozjega. Župa ima 6 društev: Kozje, Imeno, Podčetrtek, Podsreda, Sv. Peter in Planina.

Gasilska župa Slovenjgraška je imela dne 5. maja t. l. v Šoštanju svoj redni občni zbor, pri katerem je bilo zastopanih 8 gasilnih društev. Tajnik je poročal o delovanju župe in o blagajniškem stanju, ki izkazuje 259 K primanjkljaja. Primanjkljaj se pokrije s prostovoljnimi prispevki in z doneskom zveze. Pri raznoterostih se je razvil živahen razgovor o župnih vajah, o zavarovanju, o železniskih legitimacijah in o delavni obleki.

Gasilno društvo v Krškem naznanja, da priredi svojo 50-letnico dne 7. avgusta t. l., ne pa 14. avgusta t. l., kakor je bilo objavljeno v zadnjem »Gasilcu«. Bratska društva znova vabimo k obilni udeležbi.

Gasilska župa Žalska je zborovala dne 29. maja t. l. v Št. Jurju ob južni železnici, ki je bil ta dan v zastavah. Prebivalstvo je došle delegate sprejelo prav prisrčno in jih obsipavalo s cvetjem. Iz poročil predsedstva je razvidno uspešno delovanje župe. V gnotno podkrepitev organizacije je storila delegacija važne ukrepe, da ji bode omogočen nadaljni razvoj in vsestranski napredek v prid splošnosti. — Skupnega obeda se je udeležilo več odličnih zastopnikov tržanstva, ki so s tem osvedočili, da upoštevajo nesebično in človekoljubno gasilsko delo. Domače društvo se je vseskozi potrudilo, došlim delegatom pripraviti po oficijelnem delu prav prijetne urice. Popoldanska veselica je bila animirana. Domači peyski zbor je zapel nekaj lepih in dobro naštudiranih pesmi. Uspeh prireditve je bil v vsakem oziru povoljen.

Požari.

Gasilno društvo v Podčetrtku nam piše: Dne 19. marca t. l. je izbruhnil požar v Mali Rudnici pri posestniku Dravincu. Požar je nastal vsled požiganja grmičevja v bližini poslopja. Gasilno društvo je omejilo ogenj na goreče poslopje, sosedna poslopja, ki so bila v bližini, pa je obvarovalo. Poškodovano je bilo 7 tednov staro dete, ki je v kratkem umrlo na opeklinah.

Literatura in kritika.

Novi vežbovnik.

»Vatrogasni Vjesnik« z dne 20. aprila piše o naši »Gasilski knjižnici«, ki je ravnokar izšla takole:

Prejeli smo 1. in 2. zvezek »Gasilske knjižnice«. Razložil Fran Barle, starosta Jugoslovanske gasilske zveze. V tej povsem priročni knjigi se nudijo slovenskemu gasilcu navodila za vežbanje z orodjem in brez orodja. Knjiga je pisana razumljivo in jasno ter osvedoča, da je razlagatelj praktičen in preizkušen gasilec, ki pozna gasilstvo v dušo, in zahteve, ki se stavijo gasilstvu.

Samo gasilca hoče.

Tov. Zdravko Mikuž, nadučitelj v Šmarju pod Ljubljano, je spisal enodejansko igro »Samo gasilca hoče«. Dejanje se vrši na kmetih v današnjih časih. Igra je vsega priznanja vredno delo ter povse prikladna za predstave gasilnih društev. Radi draginje igre ne moremo dati v tisk, pač pa je rokopis na ogled pri predsedstvu JGZ.

Poziv k ustanavljanju gasilnih društev. Neko okrajno glavarstvo, ki ima smisel za gasilstvo in ve ceniti delo gasilnih društev, je izdalo vsem občinskim predstojnikom v svojem okraju poziv, ki se glasi doslovno tako-le:

V mnogih krajih se nahajajo gasilna društva, kojih društvena pravila ne odgovarjajo sedanjim spremenjenim razmeram, med tem, ko je »Jugoslovanska gasilska zveza Ljubljana« založila enotna pravila za gasilna društva.

Pozivam gg. občinske predstojnike, da se zanimajo za delovanje gasilnih društev, ki so zelo važna institucija za lokalno policijsko varstvo, ter delujejo zlasti tudi v tem zmislu, da bodo gasilna društva organizirana po pravilih, ki odgovarjajo današnjim razmeram.

Gasilno društvo naj bi obstajalo v vsaki večji občini, in naj gg. občinski predstojniki prevzamejo inicijativo, da se isto ustanovi, kjer je za to potreba, pa še ne obstoja.

O ukrenjenem naj se mi v roku enega meseca poroča.

Ta pojav nam je simpatičen zlasti zategadelj, ker poznamo oblasti, ki nimajo smisla za gasilstvo.

„Naša pesem“, besedilo E. Ganglovo, vglasbil Stanko Premrl, je v zalogi pri predsedstvu Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani. Cena 15 vinarjev.

Vežbovnik

za slovensko gasilstvo: GASILSKA KNJIŽNICA 1. in 2. zvezek, oba zvezka vezana v eno knjigo, je v zalogi pri predsedstvu Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani.

Cena 25 K, s pošto 27 K.

Knjigo priporočamo vsakemu zaved. in vestnemu gasilcu.

FR. P. ZAJEC, LJUBLJANA, STARI TRG 9.

Optik. — Strokovnjak. Očala, štípalniki, toplomeri, barometri, daljnogledi itd. Z električnim obratom moderno urejena delavnica. — Prvi, edini slov. optični cenik dobi vsakdo zastonj. — Tovarniška zaloga pripoznano najboljših švicarskih ur kakor vse druge zlatnine in srebrnine. — Postrežba točna. Cene solidne.

A. KASSIG, LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA.

ZALOGA krojnih (uniformskih) potrebščin, kožuovina iz raznih krznin. KRZNARNICA IN IZDELOVALNICA čepic, zlasti gasilskih po najnovejših predpisih JGZ. Nakup kož divjačine. ZALOGA piščalk, vrvice, gasilskih znakov, gumbov, naramkov, lipovih listov itd. Vse po najnovejših predpisih JGZ.

Posluje po vsej državi. Ustanovljena leta 1913. „JUGOSLAVIJA“ Delniška glavica 3 milijone din. v zlatu. splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla,
7. zavarovanja proti škodam po točl.

Največji tu delujoči zavod. Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelek) in „Franko-Hongroise“ ves njih kupčijski obstoj v naši državi. — Najnižje tarife, takoj, izplačila škod. Glasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police „JUGOSLAVIJE“ žentivene kavelje za častnike.

Pisarna se nahaja začasno

v Sodni ulici 1 (Feniks) in na Gosposvetski cesti 2 (Graška).

Tvrška

ANT. KRISPER, Ljubljana

Mestni trg 21,

priporoča cenj. občinstvu svojo bogato zalogo čevljev na **boljše** kakovosti po **znatno** nižanih cenah.

UČITELJSKA TISKARNA

registrovana zadruga z omejeno zavezo

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA 6

priporoča svojo bogato zalogo vsih najnovejših

TISKOVIN

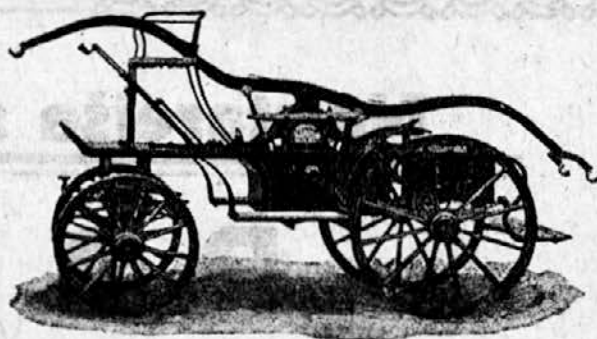
za učiteljstvo, šolska vodstva in šolske svete, kakor tudi za županstva in druge urade. Preskrbuje tudi šolske potrebščine in učila od najboljših tvrdk.

ŠTAMPILJE ANTON ČERNE

graveur in izdelovatelj kavčuk - štampilj.

Ljubljana, Dvorni trg šte. 1.

Zaloga gasilnega orodja

FRAN SAMSA

ZAGREB, Gunduličeva ulica šte. 23.

Ima v zalogi vsakovrstne cevi: konopljene, gumijeve, črpalne; dalje sekirice, pasove, gasilske znake, naramke, spojke, ročne brizgalnice, trobke, piščalke, svetiljke, vrvice i. t. d. Dobavlja od glasovite tvrdke

KONRAD ROSENBAUER v Lincu

brizgalnice najsolidnejše vrste, vozne in snemalne brizgalnice, posebno izborna brizgalnica „TRIUMPF“, dovršeno izdelano bencinmotoriko „Marka Linc“ na 4 in na 2 kolesih, tudi za manjša društva. Cene se računajo po dnevni avstrijski valuti, blago postavljeno do meje, po naročilu tudi brez carine.

Priporoča se najtopljeje

FRAN SAMSA

Zagreb, Gunduličeva ulica 23.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

LJUBLJANA, STRITARJEVA 2.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Prodaja srečke razredne loterije.

Telefon št. 261 in 413. Brzojavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica K 50,000.000.

Rezervni zakladi K 45,000.000.

Podružnice:

Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica.
Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

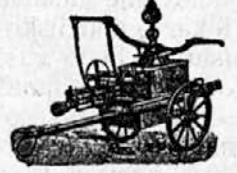
Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana.

Gasilske brizgalnice

najrazličnejših sistemov po zmernih cenah.

Vse gasilske potrebščine

spojke, premestilci, vedra, lestve
čelade i. t. d.

SLOVEN. ESKOMPTNA BANKA

Ljubljana Šelenburgova ulica šte. 1
interesna skupnost s Hrvatsko eskom. banko in Srbsko banko v Zagrebu
izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Sprejema: Vloge na knjižice
in, tekoči račun
proti najugod. obrestovanju.

Kupuje in prodaja: devize,
valute,
efekte i. t. d.

Eskontira: menice, terjatve,
fakture.

Daje: kredite in predujme
na blago in efekte itd.

Izdaja: akreditive na vsa tu-
in inozemska mesta.

Pospešuje: trgovino, indu-
strijo ter uvoz
in izvoz.

Brzojavi: ESKOMPTNA. — — Telefon (interurban) šte. 146.

Ustanovljeno leta 1820.

Najstarejša specialna tovarna

R. A. SMEKAL.

Tovarna gasilnega, telovadnega orodja in tkalnica cevi, livarna kovin in železa.

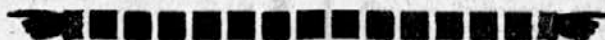
Središče Praga-Smichov, Čechy pri Prostějovu, Slatinany pri Chrudimū.

Priporoča svoje specialne proizvode: avtomobilne brizgalnice in vozove za orodje, motorne in električne brizgalnice, četverkolne brizgalnice po najnovjšem Smekalovem sestavu, vodonoše, dvokolne brizgalnice, brentne in ročne brizgalnice. Konopne cevi izdelane v lastni tkalnici in delavnici za gas. orodje. Parna pilarna v Čechy pri Prostějovu. Spiralne sesalne cevi.

Gasilsko orodje, in sicer: čelade za gasilce in dostojanstvenike, plezalno orodje, pasove, mehnične lestve, krinke in dihalne priprave, gasilske trobke in piščalke, gasilske znake in embleme, telovadno orodje vseh vrst za šole in telovadna društva iz najboljšje jesenovine, fekalne in zračje sesalke, sanitarne priprave, nosilke in stroje za desinfekcijo. Dvokolne in četverkolne vozove za polivanje in za pometanje cest. Posoda za smeti.

Naročitve in pisma naj se pošiljajo centrali: R. A. SMEKAL v Smichov.

Postrežba točna.

Postrežba točna.

Ustanovljeno leta 1820.